

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevnim naslednje nedelje. Naročna velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrino 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krov, za Ameriko pa 6 krov; za drugo inozemstvo se računi naročino z ozirom na visokost posilnice. Naročno je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajo po 6 v. Uredništvo in upravništvo se nahaja v Ptaju, gledališko poslopje štev. 3.

"Slaže Štajerc, ki si nas kmeta jubili!"

Stajerc

"Kmečki stan, srečen stan!"

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonji, ali kopopise se ne vraca. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/4 strani K 32, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 8, za 1/32 strani K 4, za 1/64 strani K 2, za 1/128 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 10.

V Ptaju v nedeljo dne 6. marca 1910.

XI. letnik.

Proti Avstriji!

Globoko v blato je zabredla slovenska prvaška politika... Protijuduska je bila ta prvaška politika vedno, kajti vedno se ji je šlo za odiranje in za izmožganje ljudstva. To vidimo zlasti v zadnjem času. Kajti zdaj so uresničili slovenski voditelji nesrečno zvezo s Čehi, to pa ravno s tistimi Čehi, ki so najbolj zagriženi na protiniki Avstrije v današnji obliki. Ja, prvaški poslanci so se v državnem zboru zvezali z enim dr. Kramarjem, kateri potuje vsakih par mesecov enkrat na Rusko in uresničava tam vseslovanske kongrese in drži tam vseslovanske protiavstrijske govorove. Ta dr. Kramar, ki je šele zdaj v državnem zboru napisal, da ne pozna nobenega avstrijskega patriotizma, ta mož torej je danes pravi komandant, pravi vodja slovenskih poslancev. Kar on želi, to morajo slovenski poslanci storiti...

Na češko komando so prišeli prvaški poslanci v državnemu zboru z obstrukcijo, tako da je moralna vlada poslance domu poslati. Kaj so prvaški s tem dosegli? Stotisoče kron denarja so vrgli v vodo, za slovensko ljudstvo pa niti počneva grožja domu prinesli niso. Ničesar niso dosegli, samo — Čehom so pomagali in njih protiavstrijski politiki! In tako je bilo tudi v štajerskem deželnem zboru. Tudi takaj, kjer ne bi smelo biti za politiko prostora, tudi takaj so prvaški poslanci na komando čeških rogovilezov pričeli z obstrukcijo. Niti sami niso vedeli, kaj pravzaprav zahtevajo. Brez vzroka in brez cilja so na gostilniški način razbijali in razgrajali, dokler niso bili domu poslati, dokler ni bil deželni zbor zaključen. Kaj so prvaški s tem dosegli? Ničesar! Odjedli so kmetom vse podpore, brezobreatna posojila, ostavili vsa regulačna dela pri potokih, pahnili tisoče ljudi v bedo in obupanje... in vse to, vse to na komando Čehov, vse to iz edinega vzroka, da podpirajo protiavstrijsko češko politiko...

Za ali proti Avstriji, — to je zdaj vprašanje! Nikar se ne pustimo za nes vleči, češ da se gre takoj za „slovenske težnje.“ Gre se za glavni cilj: razbiti našo državo! Mi pa, ki čutimo iz vsega srca za Stajersko, za Korosko, sploh za domovino avstrijsko, mi tega ne bomo pripustili, mi se bomo i zanaprej odločno in pogumno proti sovražnikom ljudstva in države borili.

In končna zmaga bude naša!

in stem političnim zločinom so naložili krvido nase:

1. da se ne zgodi nobena potrebna regulacija poteskev;
 2. da se ne sklepa o nobeni zgradbi prepotrebnih železniških zvez;
 3. da ne dobivajo kmetje več brezobrestnih posojil za pokončane gorice;
 4. da ne debijo po toči in suši na beraško palico spravljeni kmetje nobene podpare od dežele itd. itd.
- To so dejstva, ki ostanejo prisita in ki jih noben poštenjak ne more utajiti! In kaj imajo prvaški poslanci proti temu povedati? Ničesar! Na češko komando so izdali in prodali alicvenskega kmeta!

Sramota!!

Politični pregled.

Državna zbornica je kolikor mogoče hitro postavo o vojaških novincih rešila. Govori k tej točki niso prinesli skoraj nič novega. Minister za deželno obrambo je izjavil, da je skušal v malem delu armado zboljšati. Tako hoče uresničiti zboljšanje zdravstvenih razmer, nadalje tečejo za vojaške analafabete, nadalje vojaške kmetijske tečaje itd. Opozarjal je tudi, da je treba šolsko mladino utrditi z ozirom na vojaško službo. Postavo se je sprejelo z 191 proti 121 glasovi. Zanimivo je, da so tudi slovenski poslanci zanj glasovali. Za takoj star takoj glasujejo, gospodarske potrebujo pa obstruirajo. Potem je pričela državno zbornica prvo čitanje državnega proročstva. Obenem pa se je tudi o najnujnem predlogu posl. Grafenauerja razpravljalo. Ta orgljar je namreč zopet s svojim pretiranjem in lažom o koroški deželi prisel. Odgovoril mu je temeljito posl. Dobernow (glej koroške novice). — Na seji dne 2. t. m. je govoril ministerski predsednik Bienerth, ki pa ni nič novega povedal. Omenil je le, da se postavi cesarsko komisijo za ureditev upravnih vprašanj. Češki panslavistični vodja dr. Kramar je potem o svojem potovanju po Rusiji govoril. V svojem govoru je m. dr. tudi rekel: Čehi ne poznajo avstro-ogrskoga patriotskega, marveč samo češkega! S to besedo je Kramar vso veleizdajsko mišljenje Čehov osnačil. Avstrija je tem ljudem ničla! Sicer pa so naši prvaški poslanci največji prijatelji Kramarja. Gotovo torej tudi slovenski poslanci ne poznajo avstrijskega patriotskega. Pri obravnavi Grafenauerjevega predloga je govoril tudi nemški poslanec Malik, ki je m. dr. sledječe dejal: Slovensko prebivalstvo samo stoji z Nemci v popolnoma dobrém razmerju... Ali tu pride kakšni prvaški advokat ali šribar k uradniku in se pridne z nemškim uradnikom, ki zna dovolj slovenskega za kmete, v kranjski

slovenščini pogovarjati. Potem napravi takoj kraljal in škandal! Nadalje je omenil posl. Malik še glede obstrukcije v štajerskem deželnem zboru tole: Pri vsemu temu se gre za vseslovansko. Na zahtevo Kloufa, Kramarja in Čehca (radikalnih Čehov) so prvaški poslanci v štajerskem deželnem zboru z obstrukcijo priseli in to ob isti uri, v kateri je prisel telegram in v kateri se nikdo niti med Slovenci ni vedel, da pride do obstrukcije... Potem je bila seja zaključena.

Obdačenje vina. Namernava postava gledé obdačenja vina na deželi bi veljala za vse krovovine razen Dalmacije. Ta postava dolokača vintninski davek (vinski davek) i. s.: 4 K za hektoliter vina, 3-60 K za hl mošta, 3 K za vinsko mašo, 1 K za hl sadnega vina in mošta. Domnača pijača (Haunstrunk) bi ostala neobdačena. To doklado plačati bi moral vsakdo, ki jemlje naobdačeno vino. Vlada misli, da bi ji ta davek kaznil 6 milijone krov prinesel. 4 milijone krov pa misli vlada z obdačenjem žampanja in tibih vin v steklenicah dobiti.

Kmetijstvo in vojna uprava. Dosedaj so zalačili armado z vino, zitom, moko, ovom, secnom in slamo večidel veliki židovski literanti. Kmetje, združeni v svojem kmetijskem svetu, pa so že davno zahtevali, da se jim dà te dobave. Zdaj se je vojna uprava tej želji podvrgla in se zlasti za velike gospodarske zveze odločila. Sedaj bode že mnogo dela, predno bodejo kmeti tega uspeha deležni.

Proti Stürghu, ministru za kult in poduk, pricelo je veliko gibanje. Zahteva se celo, da se ga obtoži. Stürgh je namreč s prav nasilno takat podpiral klerikalne težnje na polju žolstva.

Dr. Luegerju, katerega smrt se je vsako uro pričakovalo, se je nepričakovano zboljkal, tako da je vendar še upanje, da se ga smrti reski.

Odstavljeni papaž. Budističnega papeža Dalai Lama v Indiji je kitajska vlada odstavila. Že lani pa je posvetno gospodstvo odzvala. S tem je zadnji Dalai Lama iz političnega povrja izginil.

Bulgarska kraljevska dvojica obiskala je ruskega carja v Petersburgu. Obisk nima posebnega političnega pomena. Naglašalo se je le veselje nad neodvisno Bulgaria in prijateljstvo med obema državama.

Obsojeni kardinal. V Reimsu je bil kardinal Lucon obsojen na 500 frankov globe; tožili so ga učitelji zaradi nekega političnega pisma proti šoli.

Grški kralj hoče baje v najkrajšem času odstopiti in to v prilog 20letnega sina prestolonaslednikovega.

Delavski nemiri se se vršili v francoski koloniji Guadeloupe. Po daljši gospodarski krizi se je namreč nakrat cena sladkornega pridelka dvignila. Delavci so hoteli vsed tegih boljših plač. Prišlo je do nemirov, tekom katerih so delavci začigli polja (Zuckerrohr) in uničili več fabrik. Prišlo je do bojev z vojaštvom, v katerih je bilo več 100 oseb ubitih in ranjenih.

Kmetje izdani in prodani!

Ta klic se razlega širom štajerske dežele in ljudstvo je z vsakim dnevom bolj razburjeno. Na mnogih shodih skušajo se klerikalni in liberalni prvaški poslanci oprati, ali to jutri ne pomaga. Zatajiti in predlagati ne morejo slediča dejstva: Prvaški poslanci so razbili deželni zbor

Dopisi.

Iz Hrastnika. Od svojih lastnih pristašev moralitno iz trboveljske občine vun vrženi pravaški mogotec Roš ima prav krokodilsko kožo. Tako predseduje n. p. še vedno sejam krajnega šolskega sveta v Hrastniku. Brezramno je predsedoval tudi taki seji dne 18. svetjana. Poslastiti se mora pri temu sledete: Polnoštavnih odbor trboveljske občine je na svoji predzadnjem seji ednoglasno sklenil, zahtevati od Roša, da naj list "Štajerca" toži ali pa da naj v drugem služaju iz tega konsekvenče potegne (to se pravi: da naj iz javnosti popolnoma izgine). To je torej trboveljski občinski zastop sklenil in Rošu nazpanil. Ali Roš do danes ni tožil in se tudi na drug način ni opravil in ni opravil svoje časti! Pač pa ima še žalostni pogum, da si predvrne sklicavati seje krajnega šolskega sveta. Te od enega Roša sklicane seje so seveda zastopniki industrije in gostilničar B. niso udeležili. Valedi tebi seja ne bi bila sklepna. Ali v zadnjem hipu so še leteli k omenjenem gostilničarju in ga prosili ter vlekli na sejo. Kajti šlo se je zato, da se hčerko nadučitelja S. definitivno kot učiteljico nastavi. Od v šolskem svetu sedečih slovenskih članov bi se najmanje od časti tega g. župnika W. pričakovalo, da se ne udeleži sej, katerim predseduje en Roš. Ali motima menda zelo debelo kožo. No, nam je to prav in mi se res ne brigamo zato, ali imajo slovenski gospodje kaj vesti ali ne. Mislimo si pač: giba vkap štriba! Ali ker znani pravki hujakati v "listu slov. inteligence" vedno nemško šolo paupijo in učitelje nemške šole vedno napadajo, treba bode tudi malo v slovenko šolo posvetiti. V prvi vrsti opozarjamokrajni šolski svet v Leskem trgu, naj take utne moči, ki se jih pri takih sejah krajnega šolskega sveta predlagajo, malo nastanko ogleda, predno jih naprej priporoča. Tako naj se zlati obrne na g. okrajnega šolskega nadzornika V., da ta kaj pove o zmožnostih dotednih učnih moči. To bi bilo zlasti pri temu "dekletu" na mestu, kajti g. V. menda ni svojega uskdanjega mnjenja o tej goščici spremeni. Gotovo misli se danes tako o njej, kakor takrat, ko je občevala v "zlati luknji". Kako dobro je "Slov. narod" o nemški šoli v Hrastniku podučen, je iz tega razvidno, da v svoji številki od 18. p. m. apeluje na g. profesorja Perner v Ljubljani; ta gospod pa ni niti uzdornik hrastničke nemške šole. "Slov. naroda" naj slati tudi v podak, da se na nemški šoli slovenčina le privatno podučuje, to pa tudi ne od napadene gdč. učiteljice. Neumnost prvaškega učitelja, ki čekari v ljubljanski list, je skoraj tako velika, kakor njegova podlost. Pa ni čuda, da so hrastnički pravki sami "značaji"; usj je Roš njih vodja.

Hoča. Ljudje so že nevoljni ker se naš kapelanek Krajnc nič več ne prekrtača. Ta si sploh kaj družega namesto krtice zasluži kot fajsterček na njegovo debelo "medvedovo kožo". Da, da od zadnje nedelje sem tako kožo nosi. Kako je do nje prišel Ti hočem poročati. Tisto nedeljo so mu je pri opravili tako neznanško modilo, da je pozabil opravila za teden naznamenit in je po maši kar hotel brez zadnjega blagovora pobrisati ter so ga na blagoslov drugi morali spominjati. Lep mašnik tak, kateremu gre politika čez natančnost svojega opravila. Revčku se je namreč modilo k neki veleslavanski seji pri Rojku-tu. In hitro potem je po-pihal Krajnček k drugi seji, k zborovanju udov naše Raiffeiseneve hranilnice. Krajnc bi namreč kaso rad razrušil, jo v svoje roke in roke njegovih hlapcev spravil ter takoj prevandal z njo v belo Ljubljano. Vzel si je en delež, da je postal in zdaj komandira. Vse je bilo pri zborovanju v redu in miru, a ko Krajnc pribruhne v sobo se je začel razpor. Ta človek je vstavljen in pomešen le zato, da na svetu med ljudmi nemir dela, namesto da bi krščansko ljubezen pridigoval. Začel je pričakati se in kričati, kritizirati in komandirati. A ljudje so ga siti čez vse mere ter ga zaničujejo iz dna srca. To se je pri tej prilikl tudi izkazalo, kajti povedali so mu toliko gremkih resnic in bodečih besed očitno v lice, da bi se kamen nad tako sirotom razjokal. Pa mislite ljudje boži, da to Krajnca kaj gane?

Kaj še! Eden navzočih gospodov mu pove: "Vi gospod kaplan Krajnc, Vi pa mate res neznanško debelo medvedovo kožo." Da, da, jo ima. Drug gospod prime maxiljanca gospoda za škrice in mu grozi: "Vi, če boste še enkrat zinili kako bebedo, Vas prinesem na frišni luft." Tretji gospod pa nemudoma odpre na daleč hišne duri a vsi drugi pa so se razstavili v dve vrsti, da bi bilo po sredi do duric lep prostor. Znamenito za Kranjčeka. Ker pa je grčava pest čutila, da so Kranjčeve kostice nesnanško drobne, ter bi mu z le enim stiskom posnel vse reberčke, ga je pastil v kotku. Razkaljeni in ardi so zapustili volilci sobo, zapustivši tega žalostnega duhovnika in njegovih par hlapcev. Krajnc pa nosi odšimal medvedovo kožo. Kadar pride spoved ga ni doma, kadar krst ga ni, se potope po vseh krajih ter dela veliko politiko. Pa v redi svoj nos pomoliti, katerega popolnoma nič ne brigajo, to pa to. O svojem sokaplangu pa pravi, da ta ni nič, ta ni nič, o n je gospod. Lej ga lej, ne bo več dolgo, pa ga bodočo kot kardinala kronali. Znamenito in žalostno ob enem je resnica, da več obitelj niko ga več v cerkev ne poslikajo, dokler ostane Krajnc takaj. Pomenujivo je, da zapuščajo ljudje cerkev če stopi Krajnc na pričakno ali pred oltar. Jože Krajnc, ali je to tudi laž? Resnica je — žalostna resnica!!

Ormož. (Se nekaj o našem shodu). Splošno znano je, kako so se nasi pravki klerikalne in liberalne stranke našega shoda z due 20. februarja bali. Niso se zastonj bali, da bodo valed izdajalskega postopanja prvaških poslavcev naših shod mnogočtevino obiskan. To se je res zgodilo! Iz prišli niso samo viničarji in hlapci, ker je to lažni "Narodni dnevnik" trdil; ne, prišlo je toliko mož na shod, kakor Ormož tega še ni videl in to so bili razburjeni isrediteči svojih držav, ki obdelujejo v težkem trudu skoz celo leto svojo grudo in pridelujejo sebi ter svojem krahu, močje, ki dajejo državi in dedeli, kar ji gre, kmetje, katerim so pa prvaški poslanci v svoji brezvestnosti sedajo upanju vased. Takih mož, takih knezov je prišlo par sto na naš shod. Umevno je torej, da četrtjo pravki, kako njih vpliv pri kmetih izginava in umreva, da so hoteli z vsemi sredstvi naših shod preprečiti. Ze s tem, da so ob isti urki sklicali svoj shod, so pokazali kako se nas bojijo. Posabili so pa, da tako hojanje pri ljudeh nič več ne všeče, pozabili, da svojega umazanega perila ne morejo operati. Najnajnovejši se ne vseudejo več na prvaške limanice, se ne nastijo več na prvaške shode vleči in po cesti nadlegovati. To prvaško "delo" je prevezel to pot večnočno pisar dr. Sernec, znani Rihtar. Ta je prijet vsacoga kmeta na cesti, ju celo pred gostilno g. Skordiča je prišel in nadlegoval ljudi. Pri temu je prijet seveda večkrat tudi na napade može. Zlasti na posetnika M. K. iz Lopertšček se je fant oziral, ali ta mu je resnico v obraz povedal in ga vpraval, kako se ga upa na cesti nadlegovati; kmet je dejal, da Rihtar v bodočem par "klavovrščnik" zasluži. Sploh je najnajša predznanost, da se ta "reličič ormožkih pravkov" Rihter za peč ne skrije. Več otrok v Ormožu mu vendar lahko pove, zakaj je moral Rihter službo blagajnika pri okrajinai bolniški blagajini pustiti. Kolikokrat naj se temu poštenjaku to še pove? Ali taki gospodeki nimajo nobene časti! Čudimo se le, da more dr. Sernec enega takega človeka v svoji pisarni imeti... Ja, prvaška "inteligence" v Ormožu je zelo "mehana." Saj je Richter tudi njen aranžer za bale in veselice... V noči po shodu so imeli v "Kletarski gostilni" veliko "veselico." V proslavo so se namreč pravki med seboj stepili. Pošteno oklofutana sta bila dva junaka slovenske intelligence: tajnik okrajnega zastopa Kovarič, družinski oče 6 otrok (!), učitelj plesa in dostojnosť mladih prvaških dam; nadalje sodnjački uradnik Meznarič, znani pod imenom "mali sudac", kakov se sam prav rad inenjuje. Ta dva gospoda sta bila torej na splošno veselje teperna. Tretjemu tovariu, nekemu pijanemu fantalini pa se je moralno revolver vzeti, s katerim je ljudem grozil. Vidiš, kmetje, tako izgledajo tisti prvaški gospodje, ki vas hočejo "vodiči." Okrajni zastop in c. kr. okrajna sodnija, na čelu ji je g. svetnik dr. Preskar pa so lahko ponosni na svoje uradnike! S tajnikom Kovaričem in z bla-

gajničnim ravnanjem pri okrajai bolniški blagajni pa se bodemo prihodnjic pečali. Na svidenje!

Iz Jesenic. Dne 23. februarja popoldne ob 4. uri je bila pri c. kr. deželnemu sodišču v Ljubljani zadnja obravna glavarja kontra gerent Čebul radi razščlenjenja uradne osebe. Gerent Čebul obsojen je na 5 dni strogega zapora. Delavci Kern Filip, Doleac Franc, Šubnik Lojze, Dimnik Andrej, Pretner Josef so bili aretovanji radi hudodelstva javne nasilnosti § 83 k. p. Delavec Bertonelj Franc in njegova žena zaradi hudodelstva tativne. Vsi so se oddali sodišču v Kranjski gori. Delavec Vertelj Johan in brivec Jirc Bartl sta bila pa naznajena radi prestopka goljufije. Da imamo na Jesenicah čedne patriarhe, se lahko vsak sam misli! — Od župana do zadnjega. . . . ! Župnik Škubic je radi dopisovanja v Slovenski Narod vzel k reportu jeseniške učitelje. Grdnani so bili po šolskih otrocih, ker so ti pisma za "Narod" na pošto nosili! — Za kazeno se morajo sedaj vse učitelji in učiteljice v "Šlomškovo zvezdu" vpi-sati. Smejna kazeno, kaj ne?! — Katerega pa mi hočemo radi obrekovanja v "Slovencu" k reportu vzeti? Menda samo Škubica, Kogeja in Čaka! No ali mi jih ne sprejememo v našo zvezdo! —

Novice.

Župnik Ogrizek — težke smakali. Kakor znano, vrstili bi se morala prihodnji četrtek, due 10. marca, pred mariborskimi porotniki glavna razprava o tožbi, ki jo je naporil drameljski župnik Franc Ogrizek proti uredniku "Štajerca" K. Linhartu. Naznajeno, da se ta razprava ne bude vredila. Ogrizeku je namreč v zadnjem trenutku arce v hlače padlo in je tožbo brez pogojno omaknil. Zastopnik Ogrizeka je bil dr. Beškovič, zastopnik našega urednika pa dr. pl. Plachki. Kakor znano, več se ta tožba še skozi meseca. Linhart je bil tožen, ker je v "Štajercu" pisal, da je fajm oster Ogrizek učitelju Adamu Čuhu objedel, ali z drugimi besedami povestano: da ga je z neverjetnimi nasledovanjem ob službo spravil. Pred prvo obravnavo stavljal je Ogrizek celo vrsto novih predlogov, tako da se je moral preločiti. Prislo je do druge razprave pred 3 meseci. Razprava se je že pričela in dr. Plachki je v daljsem, temeljitem govoru ponudil obesedni dokaz resnice, ki bi sveta vso temno delovanje Ogrizkovo razložil. K tej razpravi si pričel za Ogrizko dr. Beškovič, marveč dr. Pipač, znan tudi čitalcem našega lista. Pipač je takoj predlagal, da se razprava preloči in zodiseč je temu predlogu ugodilo. Kmalu potem stavljal je Ogrizek zastopnik predlog, da naj se to razpravo delegira drugo porotniško sodišče (Gorica ali Ljubljana). To nam je bilo že dokaz, da se Ogrizek boji poštenih štajerskih porotnikov in da je hotel celo stvar pred znanem Ljubljancem ali goriske Lah spraviti. Temu predlogu sodišče v znižani postave ni ugodilo, marveč je raspisalo glavno razpravo pred mariborskimi porotniki za 10. t. m. In v zadnjem trenutku je Ogrizek zdaj brez pogojno svojo tožbo nazaj potegnil. Plačal bodo torej vse ogromne troške. In poleg tega je zdaj dokazano, da je vse res, kar smo mi o temu zatiralcu učiteljev, o temu mravnjaškemu črno-suknemu pisali. Nam je tudi tako prav. Ljubljane bi nam seveda bilo, ako bi se tožba vrnila. Kajti pravzaprav je bil Ogrizek tožen in ne "Štajerc." Ali Ogrizek se grozivo moti, kajti misli, da bodemo zdaj molčali in da bodo cela stvar potihnila. Tisti dokaz resnice, ki bi ga bili pred poroto doprinesli, objavili bodoemo zdaj v časopisu. Vse mora priti na dan, da svet izve, kakšni volkovi se skrivajo dandanes v ovčji oblike, kakšni potenjaki igrajo vlogo pobočnih mož, kakšni so gotovi duhovniki ljubezni v svojem srcu. Boj katerega smo zapričeli, se bodo dokončal, če ne pred sodnijo, pa drugače v javnosti. Kajti to je boj za prostost učiteljatva od farškega jarma, za katerega mora biti vsak pošteni učitelj uredniku Linhartu in nje-

govemu vremenu zagovorniku dr. Plachkemu hvalješ. Prihodnjič govorimo naprej!

Ceno meso. G. nadučitelj Jos. Sporn nam piše: Na naznanilo o cemem mesu, ki se ga glasom inzervatov v Vašem in drugih listih v Hrinišče na Ogrskem dobi, naročil sem tudi jaz za poiskus. In prišlo je! Ali kakšno razočarenje! 1) 5 K namesto 4 K naznanjenega povzetja. 2) Korba z mesom vred je tehtala tukaj 4 kg. 25 dkg.; čudno je to, da je bilo na vozemem listu 5 kg. vpisano. 3) Meso samo je tehtalo samo 3 kg. 35 dkg. in ni bilo od šlegeljna, marveč skupaj zmetano (v raznih malih koscib), koščeno meso od vrata. Torej 3.35 kg. 5 K = 1 kg. po 1 K 35 h. (Tukaj doma pa dobim lepo meso po 1 K 32 h!) Da torej čitatelje Vašega cenznega lista nadalje od tega brezvestnega in madžarskega švindeljnega ohramenja, blagovolite da dopis objavite. S spoznavanjem itd. — K temu le še opomimo tole: Mi smo sprejeli kakor vse drugi listi dotični inzervat, bres da bi vedeli, da je inzertent švindler! Za inzervate namreč noben list ne more prevzeti odgovornosti. Madžarskih sleparjev se bojite!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Posiedice prvaške obstrukcije se že kažejo. Ravnokar nam je došlo žalostno poročilo, da je vrla regulacija Drave ustavila in stavbeno vodstvo v Ptaju razpustila. Kar naprej bodi povedano, da so temu edino prvaški deželnici poslanci s svojo brezvestno obstrukcijo krivi. Oni so preprečili, da bi deželni zbor svoje delo izvršil in svojim gospodarskim nalogram zadostil. Prvaški poslanci niso pastili, da bi deželni zbor v gospodarskem oziru velevažne sklepe sprejel. Na češko komando iz bedastih političnih vzrokov so raje deželni zbor razbili. Vlada je s tem seveda zadovoljna, kjer si na ta način prihrani lepe milijone denarjev, katere bi morala dragačo za naše kraje porabili. Človeku, ki opazuje in razume to stvar, se res kar lasi jejico in mu kri po Žihal zavre: zaradi ene politične komedije, zaradi prazne fraze, ki ni vredna počenega groša, pribili so prvaški poslanci slovensko štajersko ljudstvo na križ trpljenja, pa nihil kmete v najhujšo bedo... Regulacija Drave je torej ostevljena! Stavbeno vodstvo se razpusti in vsa dela se ostavi! Kakor znano, bila je ta regulacija že glasom po posl. Ornigu in dr. Jurteli predlagani postavi z dnem 18. septembra 1909 sklenjena. Po tej postavi dela bi država skupno 8,190.000 K. torej 8 milijone in 190 tisoč kron. Štajerski deželi pa bi bilo treba štrovati le 30%, skupnih troškov v znesku 3% milijonov v krom. Z drugimi besedami povedano: štajerska dežela bi da 3% milijone krom, dobila bi pa 8% milijone krom!!! Kdor ne razume, da bi bil to velikanski dobiček za našo deželo, ta sploh misli ne zna! In teh 8% milijonov krom so prvaški poslanci s svojo obstrukcijo spodnještajerskemu prebivalstvu, zlasti pa ljudstvu v stujskem, ormožkem in mariborskem okraju snedli. To je nebovpriječe! Skozi desetletja že se je ob Dravi delalo, 18 let že obstoji stavbeno vodstvo v Ptaju. Kako velikanke gospodarske koristi je to, mislimo ne more nikdo zanikati. Nekatera občine (kakor n. p. sv. Martin pri Wurmburgu, Sabovci i. dr.) bi bile brez dravsko-stavbenega vodstva gotovo uničene. In zdaj, ko je vse v najlepšem teknu, zdaj ko je že izvrstna postava ureščena, — zdaj? Zdaj se zaradi politične trmoglavosti prvaških poslancev vse delo ostavi, zdaj se vrše velikanke svote, ki se jih je že izdal, v vodo, (kajti brez vzdruženja že obstoječega je sedva vse zopet uničeno)! Ja zdaj se vzame štajerski deželi 8% milijone krom podpore in teh 8% milijonov bode zopet romalo tja na Češko in Galicijo, kjer niso tako neumni, da bi take svote ne sprejeli... S tem udarcem prizadeto je ptujsko-ormožko-mariborskemu okraju rana, ki jo bodo čutili 30 let! Vsa regulacija ostavljena! Državni doneski v znesku 8% milijonov neveljavni. **Pogedbe** glede odkupa zemljivščica istotako neveljavne in bode treba cela vrsto sodnijskih razprav. Na stotine delavcev brez dela, ob službe! Colnov se je nabavilo že

za tisoče kron in zdaj se jih ne bodo rabili! Inventarja v veliki vrednosti leži tu! Odprtih in zaprideri kamnolomi se bodejo zopet zapri in odpustili delavce... Ali so prvaški poslanci vse to premisili, ko so v deželnem zboru začeli z brezvestno, politično obstrukcijo? In to, kar se je glede Drave zgodilo, to se bode tudi gleda Pesnice in drugih potokov zgodilo. Za vso to neverečo pa so edino prvaški poslanci krivi!!! To je njih prva „narodna pridobitev“! Napredni poslanci pod vodstvom našega neumorno delavnega Orniga (ki je zaradi tega skrajšal svoje bivanje v Opatiji!) bodejo seveda vse storili, da razveljavijo ta nastop vlada in da se vrši regulacija naprej. Dosti upanja seveda ni, da bi kaj dosegli! Kajti vlade se izgovarja na deželni zbor štajerski, ki valedi prvaške obstrukcije ni mogel delati! Kar se da narediti, to bodejo napredni možje tudi naredili. Ali skrajni čas je, da tudi prvaški poslanci svojo zločinsko obstrukcijo opustijo! Kajti to je edina pot do napredka. Ljudstvo, vzdrami se in zahtevaj od svojih poslanec dela!!!

Zupan Ornig se je zopet zdravje povrnilo, tako da je zamogel Opatijo zapustiti in se doma vrnil. Na poti je obiskal tudi Celje. Pri temu pa ga je že neki „noflar“ od „Narodnega dnevnika“ zvounil in je hitro pisal, da je župan Ornig zdrav in da je bil le zato bolan, ker se ni upal na napredna shoda v Ptaju in Ormož. Shoda sta bila dne 20. sredana, v Celju pa je bil g. Ornig dan 1. marca. Pisali pri „dnevniku“ menda misijo, da bode župan Ornig tako dolgo bolan, dokler mu oni ne dovolijo ozdraviti. Otročaji! Prvaški poslanci so se pač naših shodov bali. Niso bili bolani in vendar niso prišli. Pač zanje bolj, kajti slišali bi resnice od slovenskih kmetov, ki bi jim še dolgo v nesih zvezale!

Gospoda Neško in Ozmeč. — več kot 500 kmetov v Ptaju in Ormožu vama je izreklo nezaupanje. Zdaj se je pa tudi regulacija Drave zaradi obstrukcije ostavila. Kaj pravita k temu? Ali sta še vedno prijatelja obstrukcije? Ali se bodeli še vedno pokorila češki komandi? Prikazujemo odgovora!

Prvaški poslanci se že pologoma in še bolj na tihem štipljuje in ravaajo, če kdo je kriv obstrukcije. Doslej se sicer v javnosti še nazaj držijo. Ali naši čitatelji naj si zapomnijo: prisel bode čas, ko bodejo prvaški poslanci sami pljuvali na tiste, ki so obstrukcijo v deželnem zboru povzročili ter na češko komando pričeli!

Neki Lesničar, baje večni študent, ki svojih študij ne more dokončati in se zato raje na troške „narodne stranke“ skozi življenje klati, — bil je od celjske „narodne“ gospode na naš kmetiški shod v Ormož poslan, da bi delal nemir. Fant se je tudi najprej v Ptaju na shodu prikazal. Spil je vkljub geslu „Svoji v svojim“ kosarec nemškega vina. Ali potem je bil raje čisto tih. Kajti videl je, da slovenske kmetiske pesti niso tako nezne, kakor ročice „narodnih“ frajlic. Popoldne pa je bil ta Lesničar v Ormožu že bolj korajzen. Prignal je par fantov seboj, kateri so se preje na „gratis-piru“ v „Cítalnicu“ napisili. In hotel je razprajati. Zahteval je besedo in delal mediklice. Besede se mu na željo kmetov ni dalo. Kajti kmetje niso prišli na shod, da bi poslali také študentovske fante. Odkrito povemo: ko bi se oglašil k besedi kmet, ki je priašč „narodne stranke“, bi jo gotovo dobil. Tudi prvaški poslanci bi jo dobili. Ali tega se pač ne more od nas zahtevati, da bi deli vaskemu iz Celja priromanemu fantalini besedo. Lesničar seveda še ni miroval. Končno se je kmetom razburila kri in malo je manjšalo, da niso Lesničarja za študentovska učesa prijeli in preklofali. Z veliko težavo so moralni naprednjaki razburjene kmete nazaj držati. Zato se je poklicalo policija, da je Lesničarja varoval in vun peljal. Ko bi policajce ne bilo, bi jih fant pošteno po grbi dobil. Moral bi se torej ormožki policiji lepo zahvaliti, ko bi imel le trohice hvaležnosti v sebi. Ali ne, — Lesničar se je odpeljal v Celje in je napisal v „Narodni dnevnik“, da so kmetje iz ormožke in okolice samo šnopsarji in faloti. To psovko je vrzel mokronosi Lesničar kmetom v obraz. Ničda, da je razburjenost velika in da kmetje prihodnji ne bodejo tako mirni, kadar jih pride taki fant nadlegovati.

Kmetje se bodejo zapomnili to „narodno“ lumparijo!

Nesramno hujskanje. Iz av. Lenarta sl. g. se poroča: V tukajšnjo nemško šoli so sprejeli tudi nekega pokvarjenega dečka, to pa le na prošnje njegovih staršev. Dotični deček je imel že preje v slovenski šoli v vedenju najslabši red. Pred kratkim enkrat rezal je z drugimi dečki palice. Pri temu so se dečki sprli. Eden šolarjev je omjenjenega fanta udaril po glavi in ta mu je v jezi zasadil nož v hrbet... To je cela stvar, ki je seveda žalostna. Ali kdo je kriv? Prvaški listi v svoji neznanški podlosti mečejo zdaj blato na nemško šolo, kakor da bi bila ta vsega kriva. Za vraga, med slovenskimi učencami se dobi tudi tatove, lažnike, pretepače, — ali je šola temu kriva? Dotični smrkolin je bil že leta dolgo v slovenski šoli: zakaj ga tam niso bolje vzgojili? Njegovi starši so slovenski starši. In nemška šola naj bi bila vsega kriva? To je podlost, ki jo zamore izmisli le tisti celjski list, kateremu je častikra edina skrb! Ti gospodje naj raje pogledajo na okoliško šolo celjsko! Ti gospodje naj gledajo, da se slovensko učiteljstvo očisti raznih smet! Gledajo naj, da bodejo slovenski učitelji svojo dolžnost storili! Z nešramno, podlo hujskarijo proti nemški šoli pa ne bodejo drugega dosegli, nego da se jih bode ljudstvo še bolj ogibalno in jih bode javnost še bolj zaničevala. Fej čez hujšače!

Slovenski poslanci, kje ste? V Ptaju in v Ormožu je več kot 500 slovenskih kmetov sprejelo slednjo rezolucijo, ki jo je treba pribiti na duri, da jo več svet pozna in citira:

Danes dne 20. sredana zbrani volilci in kmetje sploh edino in slovensko protestirajo proti zločinski obstrukciji v deželnem zboru, s katero se nam je vozlo zadnjo upanje do gospodarskega zboljšanja. Izražamo tež nešramni politiki svoje zaničevanje in slovenskim poslancem svoje nezaupanje.“

Vsi poslanci ste dolžni, da odgovorite tej izjavi slovenskih kmetov. Kje ste torej, prvaški poslanci? Ali vas veste poče? Ali vam je řešil, da ste ljudstvu podpore odjedli? Dajte kmetu nazaj, kar ste mu vzel!

Preči brezvestni prvaški obstrukciji se vršijo po celem Štajerskem veliki shodi volilci. Tako so se vrili v Leutachach, Eisbachwald, Slov. Gradič, Arnfelš, Celje, Maribor, Šoštanj itd. Povsod so volilci izrazili svoje zaničevanje nad nešramno prvaško politiko, ki skduje celo štajerski.

Kmetiška boda. Dne 25. p. m. prišla je večja kmetiška deputacija (20 kmetov) iz ormožkega okraja v Ptaju. Kmetje se hoteli pri okrajnemu glavarstvu proti kričivni razdelitvi podpornih denarjev po toči prizadetim posestnikom protestirati. Ali pri temu se kmetje niso in niso hoteli obrniti na slovenske poslance. Kmetje v ptujskem, kakor v ormožkem okraju poznaajo zdaj prvaške poslance natanko in vejo, da od teh klavrnih gospodov nimajo niti več arčikovati. Slovenski kmetje ne marajo več za slovenske poslance! To je dejstvo, ki ga nikde ne more ved izbrisati... Omenjenih 20 kmetov iz ormožkega okraja se je hotelo valedi tega raje do okrajnega načelnika g. Jos. Orniga obrniti. Kajti do g. Orniga imajo kmetje veliko zaupanje in se obračajo vedno pogostejo do njega. Ali žalibče g. Orniga to poti ni bilo doma, ker je bil valedi hude bolesni v Opatiji. Valedi tega ga je zastopal okrajni odbornik g. Maks Straschill, ki je radovljeno peljal kmetsko deputacijo k okrajnemu glavarstvu. G. okrajni glavar Weise pl. Schleussenburg je kmete prav prijazno sprejel. Obljabil je tadi, da bode dotično zadavo strogo preiskal in vse potrebno ukrenil, da se prepreči kričivno razdelitev podpor. Zadovoljni s svojim uspehom so kmetje zopet odšli.

Oti ti ravali! Celjski prvaški lističi se zdaj grozovito jezijo, ker so se slovenski ormožki kmetje v podpori zadevi obrnili raje na nemške može, nego na slovenske poslance. Ti otročja jezti! Ali bodejo kmetje morda enega Spindlerja ali enega Lesničarja vprašali, do koga naj si v svoji bedi obravljajo? Slovenski poslanci so slovenske kmete dovolj dolgo za nos vlekli! Zdaj se ne pustijo več. Toliko bedastim prvaškim listom v odgovor!

Kaplan v sv. Lenartu sl. g. zvija in taji po klerikalnih listih svojo hujskarijo v šoli in se dela za najnedolžnejšega jagnjeta na svetu. Na sproti temu pa izjavlja posl. Malik, da vzdržuje vse svoje trditve glede kaplana v Sv. Lenartu in jih zamore tudi pred sodnijo s pričami dokazati. Sicer pa naj kaplani pazi, da se ga ne opozarja na evangelijski Mateja kap. 17 v. 2...

„Sokoli“, mlade fantke, ki imajo še večkrat kapijico pod noskom, imamo tudi v Ptaju. Pri nekem pogrebu so se prvič pokazali. Žalil bože, da je že deževalo. Zato smo tudi zmanjšata dolga perea nad mokrino nosovi videli. Ko bi solnce sijalo, bi pa tudi rdeče aracie fantkov videili. In na te rdeče aracie smo se že tako veselili. Ko so ti „sokoli“ korakali od pogreba, misili so demonstrirati. Hoteli so namreč priliko porabiti in marširati, da bi se kar hiše tresle in „turm“ na novem „rotovžu“ podrl. Ali skrbna ptujska policija se je bala, da bi ti fantki za svoje otročje izzivanje ne dobili par „klapovušnic“ in vzelia jih je zato pod svoji zaščito. Tripe in trije so korakali fantki domu in niti svojih lepih redčih srca niso mogli pokazati... Oj žalost!

Učiteljsko društvo v Ptaju se je na svojem zadnjem sestanku odločno proti slovenski obstrukciji v štajerskem deželnem zboru izjavilo, ker je ta učiteljstvu hudo škodovala.

Krščansko ljubazen, neveda v modernem, klerikalnem zemu, kažejo črni dopisniki pravških listov ob vsaki priložnosti. Navadni človek se bori proti političnim nasprotnikom z vsemi poštenimi sredstvi, to je gotovo. Ali tudi najzadnjejši v najstrastnejši politični apitator še ni tako posvetrol, tako podivjal, da bi političnemu nasprotniku privoščil smrt ali želel bolesen. Nobile stranke ni na svetu, ki bi svoje pristaže tako moralično zastrupila. Niti divjaki v sredini Afrike niso tako barbarški, da bi napadali bolnike in pljuvali na mrlje... Pač pa so tako barbarški, tako podivljani nekateri ptujski — duhovniki! Žalostno je to, ali resnično! Ti duhovniki, katerih imena bi lahko našeli, so se strahovito veselili, ko je naš urednik zopet zbolel. Kar skakali so od veselja, kar so mislili, da bode Linhart zdaj vendar umri. In svojega prav „krščanskega“ veselja ti „duhovniki“ niti skrivati niso znali. Veemu svetu so hoteli pokazati, kako moralično propali so! Zato je šel eden teh krščanskih pridigarjev in jo hitro napisal članek za ljubljanskega „Slovenca“, v katerem se je norceval iz bolezni našega urednika... Pino ste se obnesli, gospodje! In vendar lahko trdimo, da ste si sami v zobe pljujili. Kajti zdaj vsaj svet vaše „krščanstvo“ in vašo „kulturno“ pozna. Sicer pa vam naš urednik ni hotel napraviti veselja, da bi umrl. Nasproto, z božjo pomočjo se mu že zopet bolje godi in z božjo pomočjo bode i zanaprej razkrinkeval vašo slabost in vašo propalost!

Ptujski „krigerji“ so se zadnjič zopet enkrat nekega pogreba udeležili. Marširali so prav fejst, celo tisti, ki ne vejo, koliko lukanj ima komis. Vodil jih je komendant Pinterič. Pri tej priložnosti pa moramo Pinteriča nekaj podučiti. Cesarska znamenja in odlikovanja se namreč nikdar ne nosi na mantelu! Pinterič je pa to storil. Morda je to pri papežki „armadi“ narava. Ali pri nas na Avstrijskem (kakor sploh povsod, kjer imajo redno vojašto) se takih znakov ne nosi na skutki, temveč le na bluzi ali Waffenrocku. To naj si nekdanji papežki oficir g. Pinterič blagovolji zapomniti! Drugače bi prihodnjič eden ali drug od „krigerjev“ celo medajlo na hrbot pripel...

Prvaški rogovilež pred sodnijo. Naši čitalci se bodoče še spominjali, kako je prvaško časopisje pred par meseci vpilo, da so železniški uslužbenci v Pragerskem napadli in oropali nekaj mirnih Slovencev. Mi smo takoj vedeli, da mora biti stvar dragačna. In res, pred okrožno sodnijo v Mariboru je prišla resnica na dan. Cela stvar je namreč sledila: 8. junija so se peljali iz Ptuja proti Pragerskem znani svinski mašetar Jezka, nadalje neki Čabar Pliberšek, cupekar Ilich in kmetski fant Spur, vsi seveda zagriveni in hudi „narodnjaki“ Že med vožnjo so vpili, tulili in ljudi nadlegovali. Konduktor jih je moral večkrat na mir opozarjati. V Pragerskem so „narodnjaki“ napravili take podivljane škandale, da uradnik ni pustil, da bi se naprej

peljali. Jeza se je ravnal kakor divjak. Psoval je uradnike in delavce, jih suval in brcal, vpil in tulil, tako da so ga morali konečno zvezati in orožnikom oddati. Pri temu pa je pričel tuliti, da se mu je 4000 K. ukradlo. Jeza ima sploh navado, da dolži druge da mu kradejo. Za svojo podivjanost je prišel pred sodnijo, ki ga je na 3 mesece težke ječe, pocojstrene s postom vsakih 14 dni, obsojilo. In za take podivljane ljudi se potegnje prvaško časopisje! Fej!

Snopparji, pijanci, zastonjčaki in hlapci!! S temi grdimi psovkami obrekuje celjski „Narodni dnevnik“ tistih par sto pošteneh slovenskih kmetov iz Ormožkega in okraja, ki so se zbrali na shodu pri Skorčiču. Kmetje! Zapomnite si te psovke! Napisal jih je brkneva domaćin, večni študent Leskovar. Kmetje! Taki fantiči vas imajo za snopparje in falote! Ali se bode našel še pošteni kmet v Ormožkem okraju, ki bi pustil „Narodni dnevnik“ v svoji hiši? Ne!! Vas z „Marodnim dnevnikom“ iz vsake kmetke hiše! Snopparji in „hlapci“ ne potrebujejo tega lista! Naj ga Lesničar sam bere! Vas z njim!

G. Vekoslav Spindler, vpokojeni slovenski poet, je za javnost odgovorni urednik „Narodnega dnevnika“ in valedi tega tudi „Narodnega lista“, ki polni svoje predale z izrezki prvega. To velja! Mi sicer ne vemo, v kolikor dopuščajo tisti, ki dajejo donar, g. Spindlerje žurnaliste svobode. Vemo, da je dr. Kukovec kot vrhovni poveljnik zaspokane „narodne stranke“ svoj čas pred sodnijo prav žalostno sodbo o časnikarjih izrekel. Dejal je namreč približno tako-le: Jas prav dobro vem, da morajo redakciji ra povelje vse storiti, tudi čast krasiti... Takšne „moderne“ nasore ima načelnik „moderne“, „narodne stranke“ o žurnalistih. Potem takem torej tudi g. Vekoslav Spindler ni nič drugega, nego slepo in pokorno orodje v rokah mogotcev. Ali naj bode to kakor koli že hoče, naj deluje g. Vekoslav Spindler na komando ali po lastnem nagibu, res je, da sta v zadnjem času narodna lista v gredem osebnem obrekovanju in podlem sumnjenju prekosila celo najgrše klerikalne lažnike. Ne vemo, ali se je g. Spindlerju komandiralo čast krasiti, ali je to sam iz svojega storil. Ali nepobitna resnica je, da je moral g. Vekoslav Spindler te dni v 3 številkah „Narodnega dnevnika“ 3 krat svoje laži preklicati in 3 „častne izjave“ objaviti ter podpisati. Kdor tega ne veruje, naj vzame omjenjeno list v roke in videl bode te 3 „častne izjave“, ki so obenem moralične odsodbe najhujše vrste za Spindlerja in vso njegovo stranko. To seveda zdaj ni prvič. V teh par letih, odkar je odslovila klerikalna „Domovina“ g. Spindlerja in je na znani način in z izrabljencem kredita raznih oseb ustanoval „svoj“ dnevnik, moral je že opotovano svoje laži preklicati. Opozarjam le na podlo obrekovanje, s katerim je skusal „Narodnega dnevnika“ umazati g. Flucherja v Veliki Nedelji. Kako se je Spindler bahal, da se ne boji tožbe. In kako milo je potem, ko je res tožba prišla, za odpuščanje prosil ter vse preklicati. Brez dokaza, samo s nado, da se bode kod nihj perifnosti vstrasil, obrekajoči ti ljudje. Zdaj pa objavlja Spindler kar 3 častne izjave!! Boj je se odnije, in javno priznava, da je lagal in čast kraljev. Zdi se nam, da ima dr. Kukovec z osirona na „narodne“ časnikarje pravo mnenje... Za Spindlerja pa je skrajni čas, da poneha s svojo takško podlage obrekovanja, kajti drugače bi se mu znalo prizeti, da enkrat ne najde tako „milostnih“ tožnikov, kakor so klerikalci. Za nas in sploh za vso pošteno javnost se tako vrsta boja sama obsoja. In tako „narodno“ časopisje zasluži nemškega imena „Schand- und Brandpresso“...

Kaplan Rabuza iz sv. Barbare v Halezah je bil pred sodnijo zaradi neke hujskajoče pridige obsojen na 50 K. globe. Čestitamo iz polnega srca! Veš, Jacek, ne živimo več v srednjem veku, ko so imeli ljudje tvoje vrste vso pravico. Zdaj je treba jezik za zobni držati, pa čeprav je ta jezik žegnan. Torej še enkrat: naše čestitko!

Geopod dr. Brumen v Ptaju, mirno in pravzapravo Vas vprašamo tole: Ali imate Vi sploh navado, da zahtevate plačilo za zastopanje od tožnika kakor od toženca, torej o dveh strani, ali pa je to le posamezni slučaj? Sej nas razumete, kaj ne? Mi vemo

namreč mnogo, kar Vi, gospod doktore, gotovo ne bodete objavili ne v „Slogi“ ne v „Slov. narodu“... Kaj ne da nas razumete? Veste, človek je lahko še tako „nesebični“ prijatelj slovenskih kmetov, ali — dva krat računasti za eno delo, to ne gre! Tako, velečenjeni gospod dr. Brumen, zdaj pa le korjasja in odgovorite na našo prijazno vprašanje!

Pričivna tožba. Fant Repe, ki se je zoperstavljal ptujski policiji pri razgrajanju, je na prvaško hujskanje g. stražnjostrja tožil, češ da ga je ta ranil. V rencici pa se je sam ranil. G. stražnjostrje je bil pri obeh instancah oproščen. Repejev zagovornik dr. Lašč niti k obravnavi prišel ni...

Preti novemu vinskemu davku je sprejel občinski zastop mesta Ormož sledči sklep: „Občinski odbor mesta Ormož kot predkraja ene najodličnejših vinogradniških pokrajin štajerskih, katere prebivalstvo skoraj izključno od vinogradništva živi, smatra vpeljavo nameravanega spletnega vinskega davka za težko oškodovanje vinogradniškega prebivalstva in dviga proti nje odločni protest. Se niso odstranjene splošno znane škode, ki jih je povzročila trana naša. Z veliko pridostjo, težkim trudom, velikimi trtvari na denarju in s pomočjo države ter dežele, kakor posiljatvijo potovnih učiteljev, pomočjo pri davkih, dovolitvijo brezobrestnih posojil itd. je bilo vinogradniškom mogoče, da uredijo del unicenih goric na novo in se tako pred prepadom rešijo. Da se doseže končni cilj, izdatni dohodek iz vinogradov, je potrebno, da se vino hitro po primernih cenah odda, da se poraba vina ne zmanjša, marveč dviga. Razni vrsti, kakor znižanje porabe vina valedi splošne draginje, par bogatejših trgovat, vnos cenega vina iz Gradskega in sosednjega Hrvatskega itd. so povzročili, da so cene vina padle in se je hipoma ostavila vinska oddaja. Zopetna naklada čez 7 milijonov krov na porabo vina, kakor jo zahteva nameravani davek, pa bi znizila porabo vina ali pa njege cene. Oboje bi bilo usodenopolno za gospodarsko izmaganje vinogradniškega prebivalstva. Vinogradniki bi potem takem vse žrtve zastonj prinesli in bi zopet pred uničenjeno stali. Iz tega stališča zastopa občinski zastop mesta Ormož od svojega državnega poslanca R. Marchkha, da se postavi odločno proti nameravani vpeljavi splošnega vinskega davka, da ta sklep v državni zbornici razglasiti in da z vsemi sredstvi deluje, da se tavek ne sprejme.“

Posl. Marchki bil je pri železniškemu ministru in je zahteval zboljšanje železniških zvez s konjško železnicijo, kar se mu je tudi obljudilo. Vsa hvala delavnemu g. poslancu, ki se poteguje za gospodarsko vprašanje naših pokrajin.

Posl. R. Marchki predložil je v državni zbornici peticijo sledči korporacij, ki mu jih je izročilo avstrijsko državno vinogradniško društvo in ki vsebujejo ojsti protest proti nameravani vpeljavi novega vinskega davka, i. a.: filialke Celje, Brežice, Slov. Bistrica, Konjice, Rogaška Slatina, Šempeter, Ljutomer, Malo Nedelja, Sv. Lovrenc dr. p., Videm, Ivankovce, sv. Jurij na Ščavnici, nadalje ces. kr. kmetijsko društvo za Štajersko, nadalje okrajnega zastopa Ljutomerskega, vinogradniškega društva v Ljutomerju, zadruge trnje Žele v Ljutomerju itd. Poslanec Marchki je tudi obljudil, da bode z vsemi sredstvi v smislu teh predloženih peticij deloval. Kér se ticejo tudi slovenskih pokrajin, je pač upati, da slovenski poslanci ne bodejo zopet pozabili, kaj so slovenskemu ljudstvu dolžni. Posl. Marchki pa lepa hvala!

Posl. V. Malik predložil je v državni zbornici peticijo avstrijskega državnega društva za vinogradništvo, ki so ednakoglasne in sprejete od sledčih filijalk c. k. kmetijske družbe za Štajersko: Arnfels, Deutschlandsberg, Leibnig, Leutschach, Staßnitz, zgornja Radgona, Wildon, Gleinstätten, Velika Nedelja, Lannach in Bleiburg. Te peticije se ticejo protesta proti nameravani vpeljavi novega vinskega davka. Tudi posl. Maliku gre vsa hvala za njegovo neumorno delovanje v prid naših vinogradnikov.

Sejem v Ptaju z dne 2. marca se je dobro obnesel. Prignal je se 320 konjev, 1240 koov goveda, 890 prašičev. Trgovine je bila pri nadavnih cenah zelo dobra. Prihodnji živinski se-

gotovo
"Slov.
Veste,
elj slo-
č u n-
velece-
raja in
zoper-
je na
čes da
nil. G.
broščen.
pravnai

jej ob-
: „Ob-
aja ene
jerskih,
inograd-
na sploš-
k o d o-
b i v a l-
est. Se
ti jih je
težkim
in s po-
vijivo po-
dovolit
inograd-
goric na
Da se
vinogra-
mernih
zmanjša,
anje po-
gejetih
in sosed-
so ceno
nska oč-
kron na
vani da-
vno nejga
l o z a
o g r a d-
ki bi po-
bit zopet
zavetova
ga dřav-
etavi od-
tega vin-
zbornici
na se ta
mu mini-
ih zvez s
objabilo.
ne potegu-
rajin.

avni zbor-
nu jih je
de društvo
ameravani
d a v k a,
cica, Kon-
ner, Maš-
lavkovce,
kmetijske
ga zastopa
a v Ljublj-
nji in Štajer-
njerji itd.
da bode z
nih peticij
i pokrajini,
ne dobjelo
tne dolžni.

stavni zbor-
drusťva za
in sprejete
družbe za
g, Leibniz,
a, Wildon,
in Bizej.
namera-
e g a d a v-
za njegovo
inogradnikov.
se je dobro
1240 kosov
bila pri na-
živinski se

jem se vrši 16. marca, prihodnji svinjski sejem pa že 9. marca.

Počudnica Laški trg kmetijske družbe imela je 20. p. m. svoje zborovanje, na katerem se je podalo tudi poročilo o delovanju. Načelniku g. direktorju Valentinitsch izjavilo se je za njegovo pozitivno delo v prid kmetijstvu zahvalno in polno zaupanje. Zborovalci so z zaničevanjem obosodili hujskarijo prvaških listov proti g. načelniku.

Tetje, veliko kot lečo, opazovali so te dni v Sevnici.

Poretni sodišče v Mariboru prične 7. t. m. s svojim prvim letošnjim zasedanjem. Doslej so razpisane sledete obrazovnave: 7. marca Jožef Pessek, uradno poneverjenje; Marija Sedinské, detotor; — 8. in 9. marca Anton Kmetec, umor; — 12. marca Gašpar Gollob, zločin po § 127 k. z.; Valentin Kolar, požig, javno nasilstvo in pretepanje; — 14. marca Jožef Maršič, požig in tativna; — 15. marca Jožef Vojnican, požig. Nekaj slučajev bude bržkone prisoš na vrsto.

Minister teženja Neka Marija Kaliwoda tokila je ministra dr. Hochenburgerja za odškodnino škode, katero ji je ta baje valed zastopanja pred sodnijo prizadel. Tožiteljico je zastopal dr. Kukovec. Pri zadnji razpravi je tožiteljica prošla, ker je sploh vsa njena tožba smešna in breznesposna. Mi tega niti omenili ne bi, ko bi se Kukovec v svojem dnevniku ne bahal. Ali mož raznaša po celom svetu svoje „loverike“ in se dela za „zmagovalca“, čeprav je tožbo izgubil.

Umrli je v Celju posestnik in kovač g. M. Grilz. N. p. v. m.

Podpora celjskemu okraju. Poroča se, da dobi celjski okraj se 60 wagonov sena in 22 wagonov klajne slame. Seno se bodo oddajalo po 4 K meter-cent, slamo pa po 2 K. Nadalje dobi celjski okraj tudi 29 metr. centov travnikskega senoma, dodeljnega pa 570 kg.

V Ptaju najdeno so bilo sledete stvari: Denarnica iz žrege usnja z nekaj drobčom; 1 bela moška skrivača v zavoju; 1 molitvenik, vezan v belo kost; 1 črna denarnica z manjšo sveto denarjo; 1 par voljnenih rokavcev; 1 bela poletna bluza; 1 štikerija (najdena v mestnem parku.) Več se izve pri mestni policiji na rotovu.

Kineematograf v Ptaju (kazino) je vedno dobro obiskan. Žive slike so pa tudi tako imenite, da gré vaskdo rad k predstavi. Tudi cene niso previsoke. Programi, ki se vsak teden dvakrat menjajo, so vedno zanimivi. Priporočamo obisk toplo!

Umrli je v Ptaju gospod Jožef Zelenik, posestnik in bivši načelnik ptujskega okrajnega zastopa. V življenju smo si bili politični nasprotniki. Ali smrt pogledi vsa nasprotja. Bankega je zadeva sečna kap. Zvečer do 10. ure se je še zavabila v gostilni Mahorič; drugo jutro pa so ga našli mrtvega v postelji. Pogreb je bil v nedeljo popoldne in so odpeljali zemeljske ostanke v sv. Urban. Zelenik je za svojo politično stranko mnogo žrtvoval. Naj mu bode domača zemljica lahka, naj v miru podiva!

Štajerska šparkasa imela je te dni v Gradcu svoj abord. Skupno vloga l. 1. 1909 so znala 137.390.575 K. Vloge so od l. 1908 za več kot 8 milijonov narasle. Sparkasa je dovolila 150 podpor in s. 35.900 K za zgojo in poduk, 35.900 K za vboje in bolnike, 28.000 K pa v drage namene. Skupaj je dovolila torek podpor za 99.800 K. Pač krasni, veliki zavod!

Tat. Fajmošter Moravci v Mariboru je ukraden neki fanti par čevljev v vrednosti 14 K. V trgovini Frangesch v Mariboru pa je bilo 11 kilunja v vrednosti 46 K ukradenih.

Vlomilci. V Mariboru so flosar Kocipar iz Loparsiča, viničarka Florjančič iz sv. Petra in njen sin Jože vlomili pri trgovki Letonja. Brat trgovke jih je pa pravočasno opazil. Policia je prijela Kocipra na lica mesta, viničarko in njenega sina pa v sv. Petru in je vse tri zapli.

Kradla je kuharica Ana Stranšek iz Labonca svoji gospodinji v Mariboru. Tatico so dali pod ključ.

Pozvozil je v Ptaju neki pekovski učenec neko kmetico, ki je padla in si izbila zob. Fant je dal ves denar (nekaj čez 5 K.) Ali populäre je žena zopet prišla in hotela še več imeti.

Rešitev smrti. Že pred letom dni je bilo znano, da pretepa posestnik Perk v St. Ilju sl. g. svojo ženo na nečloveški način. Pred pol letom je žena valed večnega tepeža obolela in morala v postelji ostati. Perk jo je pa še naprej trpinčil in ji celo hrane ni dajal. Kaplan, ki jo je dal v sv. olje, je napravil naznani. Celo truplo revice je bila ena rana; ena noga je bila že segnita. Zdaj je nesrečnica umrla.

Surovest. Sodniji naznani se je posestnika Žagerja iz Čadrama. Vilj je namreč nekemu psu terentina v zadnicu in ga težko poškodoval. Pač neverjetna surovost. Takega mučilca živali naj bi se pošteno zapri!

12 sunkov z nežem dal je znani pretepač Kobale v Proščincih pri Celju fantu Gajšeku. Izrezal mu je tudi eno oko. Fant je smrtnovarno ranjen.

Umetna gnezda (Nistküstchen) za senice, zelo potrebna in koristna, zlasti z ozirom nato, da pričakujemo letos sadno leto in vsled tega moramo varovati ptico, — dobijo se v Ptaju pri firmi brata Slatwitsch.

Obstreli se je v Ptaju 21letni mehanik Hans Spruschina. 3 kroglice so mu ostale v pljučah. Smrtnovarno ranjenega so odpeljali v bolnico.

Povozilo. V Celju se je splašil neki konj in je povozil 5 letnega Jos. Reimisch. Težko ranjenega otroka so oddali v bolnišnico.

Tiste žene posestnika Krajnca, kateri se je valed otrokove smrti zmešal, so našli mrtvo v Ščavnici pred ljutomerškim mlinom.

Izginjal je 8 letni šolar Johan Kleinšek v Maksavi. Bojijo se, da ni padel v potok in utonil.

Iz Koroškega.

Poštanec Dobernig je v državnem zboru orglarj Grafenauerja tako temeljito okral, da mu je vsa zbornica ploskala. Znano je, da ima Grafenauer to grdo navado, da obrekajo koroško svojo domovino pred vso javnostjo. Posl. Lobenig rekel je m. dr. tudi sledete: Odkar je Grafenauer v državnem zboru, jemlje si pravico, govoriti v imenu koroških Slovencev. Ali mi imamo med neraskrimi koroškimi poslanici tudi take, ki zastopajo koroške Slovence in so deloma od teh izvoljeni. Zamudili bi svojo dolžnost, ko bi ne zavrnili več napad na uredne Koroške. Grafenauer pretirava in govorja napacno ter neresnično. Korošec ima krepki domovinski čut, čeprav se pri Grafenauerju ta plemeniti čut ne opazi. Grafenauer je imenoval Koroško „a vstrijsko Turčijo“ in je skušal koroške prebivalce, Nemce in Nemcem prijazne Slovence v javnosti ponizevati. Nobene besede pa ni našel za gospodarski in kulturni razvoj te dežele, vključu temu da je član koroškega željneg zabora; tam je seveda veliko bolj ponisen. V deželnem zboru je Grafenauer hvalil večino, v državnem zboru pa jo je hudo napadal. Potem je označil post. Dobernig razvoj Koroške. Da so koroške šole dobre, to dokazuje sam Grafenauer najbolje, ker zna tako dobro nemško. Na Koroškem ni pokrajine, ki bi bila izključno slovenska Slovensci se utijo v nemških šolah nemščino in zahtevajo sami nemški podak. Kar se pa izsvajanja na kolodvoru v Celovcu tiče, omeniti je, da so izsvajati vedno nemško znali in so nalašč uradnika nadlegovali ter škandale delali. Prvaki hočejo nameno prepire delati. Oni hočejo slovenske pokrajine od Koroške odstraniti. To bi pa tudi za koroške Slovence uničenje pomembilo. Prvaki hočejo slovenski del Koroške z drugimi slovanskimi delzeli sodeli zdržati in novo slovansko državo uresničiti. Protiv teme veleizdajalstvu se hočejo naprednjaki tudi zanaprej...

Dob pri Pliberku. Piše se nam: Ljubi, Štajerc! Prosim te za mali prostorček, kajti jaz še kaj sporocim iz našega kraja. Več tudi mi te radi beremo, le na skrivnem, ker imamo jagraki za teboj jaga. Ta jager je ženskega spola in je cela Marijina devica in se močno drži škrničereine. O klerikalnih tercijalkah bi lahko mnogo povedali. Več dan gredo k službi božji; ali ni jim za službo božjo, veliko pa za sladko vinice, ki si ga v večji meri privoštijo. Seveda skrčejo in plešejo z fanti in se muzajo kakor saljubljeni

mäčki. Ena teh druzbenic večkrat „Štajerc“ bere, romane pa zmerom; to je veliki greh ako „Štajerc“ bere, zato leti vsako soboto k spovedi, da se malo potolaži, torej naši živčljenci misijo da imajo samo te boljši dekleta v knjižnici in so samo take, ki jih mi imenujemo ančas. Pa tisti ančas ni za drugoga, kakor za liste okoli nosit, namesto da bi ga na ta pravi kraj zanesla ga pa po te drugih hišah okoli vlači, da ga grdo obrekajo pa tega usnaša je po celi vasi polno kakor hudega duha. Dekleta aka se v knjižnici ne boste lepšega učili, vas bo pa naš „Štajerc“ lepšega učil. Jaz pa tako zaklicem iz celege grla: Živio naš ljubljeni list „Štajerc“, želim ti mnogo uspeha, Slava tebi „Štajerc“ kateri nam resnico govorji.

Siev. Plajburg. Dobili smo ta-le „popravek“: „Slavno uredništvo! Sklicuje se na § 19. tiskovnega zakona prosim, da glede v 5. številki Vašega lista, datirani z dnem 30. januarja 1910, izidje notice pod zaglavjem „Siev. Plajburg“ („Ljubljansko zavarovanje“) sprjemete sledeti popravek: Ni res, da se je neki posestnik v Selah pustil zapeljati, da svoje posestvo zavaruje pri ljubljanski družbi, da je imel nesrečo, da je kmalu potem pogorel in da je mesto 17.000 K znašače škodi dobil od ljubljanske zavarovalne družbe celih 1.600 K. Res pa je, da je pri „Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani“, koje zastopnik je g. občinski tajnik Fr. Müller v Pliberku, zavaroval svoja posestva edinole eden posestnik v Selah, namreč g. Filip Kodrič za 7000 K iz lastne volje, katero zavarovanje se je pridele z dnem 31. januarja 1909, a do danes Kodrič še ni pogorel. V Ljubljani, dne 14. februarja 1910. J. Vencajz, kot zastopnik „Vzajemne zavarovalnice“ v Ljubljani.“ — Na ta „popravek“ bodo naš dopisnik pravilno odgovoril. Mislimo, da so vsi Korošci prepričani, koliko je ljubljansko zavarovanje vredno.

Iz Blšava (Ludmannsdorf) se naza piše: Ko so pred nekaj leti na fajmoštrovo zahtevo takratni občinski odborniki sprejeli sklep, sezidati mežnarji z javnimi denarji, to pa je pogojen, da postane poslopje last farne občine, je to župnik odklonil in naznani raz prislužno, da se bode za zgradbo mežnarje denarje nabralo. In res se je našlo mnogo posestnikov, ki so dali prispevke in vozili; tako se je hito zidal. Hiša je zdaj cerkvena last in jo upravlja župnik. Že takrat se je ljudi zvarilo, da naj ne dajejo denarje za mežnarjo, pri kateri ne bodo potem ničesar za govoriti imeli. Ali vse ni nič pomagalo. Da pa so posestniki svoje doneske bolj radovljivo dajali, reklo se jim je, da bode v novem poslopiju tudi prostor za hebamko na razpolago; mnogo jih je, ki so le z ozirom na to objubo svoje doneške darovali. Hebamka šla je torej tudi res v novo stanovanje; ali njeno veselje ni dolgo trajalo. Sedanji župnik uporabljal je svojo „pravico“ brez ozira na vse prejšnje objube in je hebamki stanovanje odpovedal. Nekaj faranov se zdaj čez to razburja, da se je nekdaj dano objubo takoj grdo premililo. Cerkevski ključarji pa sta hebamki nasvetovali, da naj se pokori fajmoštrov povelje in ne pojedete. Pri odpovedi stanovanja izjavil je fajmošter, da se bode stanovanje hebamke porabilo za lokal izobraževalnega društva, ki se ga namerava ustanoviti. Tam se bodejo bodoči tambari zbirali. Ja zakaj pa ne da fajmošter v ta namesto eno seboj svojega velikega farovša ne razpolog? Kako pridejo kmetje k temu, da morajo na tak švidlerki način s svojimi kravimi krajcarji za neko politično hajskacijo lokal zidati, medtem ko mora hebamka stanovanja okoli iskat? Počeli bodoči o hišu te stvari še pozneje. Radovedni pa smo, kakšno staličo bodo k temu zavzel novi izvoljeni župan. Ali bodo poslužni farovški blapec, ali pa bodo varoval interes občine?

Konj udaril je v Arnoldsteinu 6 letao hčerkoskega uradnika in jo težko ranil.

Zaradi sijparije so zapri delavca Franca Hochkofer v Bistrici R. d.

Tatvina. Delavcu Lombartu v Stückselna je ukradel nekdo 200 K.

Gigan prodal je kmetu Jos. Reiger v St.

